

Ö-bladet

2024:1

En saltstänkt vårhälsning från Föreningarna på Flatön

www.flaton.se

Plantbyttardag

Lördag

11 maj kl.11

EU-valet 2024!

Även i detta val kommer det att finnas möjlighet att förtidsrösta i skolan på Flatön.

Onsdag 29 maj kl. 14-16

Söndag 2 juni kl. 14-16

Nationaldagsfirande

6 juni kl. 15

På hembygdsscenen

Den vita skolan byggdes 1924 och fyller 100 år i år! Det ska vi fira!

Påskpromenad

Påskafton start 10-12

Fika, korv o bröd, lotter mm

Skolmuseet om våren.

Foto: Anders Roxfelt ur Ett år på Malö, Flatö, Ängö

Flatö-Malö hembygdsförening och skolmuseum

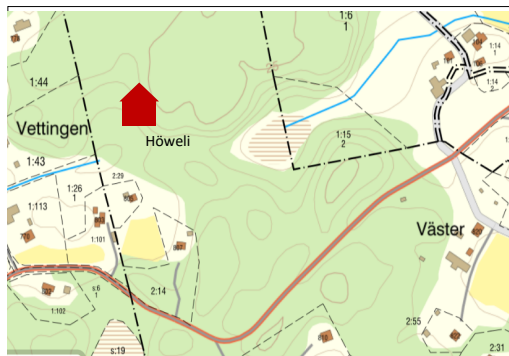
Sommaren 2024

- **Årsmöte lördag 6 april kl 15.00**
- **Hembygdsdag, 29 juni: Bodil Tingsby berättar om fisket i Bohuslän**
- **Kulturvandring** - **Käpphästhopptävling**
- **Taube-loppet, 24 augusti** - **Skördefest**
- **Utställning, minnen från Evert Taubes vistelse på våra öar**
- **Vem bodde här, torpvandring**

Hembygdsföreningen får också ett flertal besök av bussresenärer, vilka reser i Taubes fotspår. De guidas över öarna, besöker platser där Taube varit, sjunger hans sånger och får en härlig fika.

Museet är öppet 29 juni till 11 augusti, 13-16 varje dag

Välkommen!

Vem bodde här?

Här på torpet Högelid u. Flatö Sörgård bodde torpare Karl Karlsson (f 1828-10-25). Torpet uppstod 1858 när han gifte sig med Anna Kristina Johansdotter (f 1825) från Lilla Ström. Fyra barn föddes på torpet, två söner och två döttrar. En dotter dog vid tolv års ålder och den andra flyttade till Göteborg. Sönerna blev sjömän. De var gifta och bosatta i Stätta på Flatön. Äldste sonen Karl Johan drunknade på Nordsjön när barkskeppet "Antelope" år 1916 förläste. Karl-Johans hustru blev ensam med åtta barn. Karls fru Anna dog 1895.

Stätta

Året efter, 1916, ingick "f d sjömannen och enklingen Karl Karlsson" nytt äktenskap med pigan Johanna från Tegneby. Det föddes inga barn i detta äktenskap. Johanna Karlsson eller "Hanna i Höweli" dog i lunginflammation 1922. Vid hennes död var maken 93 år.

Karl Karlsson var född i Dragsmarks socken och var son till indelte soldaten Öst. Soldattorpet hette "Rulten-borg", varför Karl stundom fick bära öknamnet "Rulte-Kalle". Vanligtvis kallades han "Karl i Höweli". Karl Karlsson dog 1924. Sina sista år vistades han hos sin sonhustru Alexandra (Sandra). Det var hon som blivit sjömansänka med åtta barn. En av döttrarna hette Hulda.

Det var utanför farstun till mormors kök som senare Huldans dotter Karin stod och tvättade och bykte enligt Evert Taube.

Arne Strömberg berättade för några år sedan:

Torpet Högelid (Höweli) låg nära mitt barndomshem. Det revs före 1930 men ruinen låg vackert och högt belägen med omgivande syrener och körsbärsträd. Här försökte jag många gånger i barn- och ungdomsåren i fantasin uppleva människorna som bott där. Min mor hade beskrivit interiören av torpet. Kammaren och köket hade jordgolv täckta av gamla vaxdukar.

Jag gladdes mycket när jag fick detta fotografi som troligen togs av en bror till min morfar, sjökaptan Hjalmar Jansson. Hunden under bordet hette Prins och tillhörde fotografen. Lägg märke till hur Hanna smeksammt lägger sin hand över hans. När han fick se fotografiet skall han ha muttrat: "Vad skulle hon med näven där!"

Sedan jag börjat hembygdsforska har Karl och Hanna blivit mina favoriter. Sista hälsningen från dem fick jag i somras när jag besökte Flatöns skolmuseum och hembygdsmuseum – inrymt i Flatöns gamla småskola. En sonson till Karl Karlsson (Harry) hade skänkt en röd halsduk som tillhört Karl. Kanske en gåva inhandlad i utlandet av någon av sjömännen/sönerna; mycket prydlig och obetydligt använd.

Syrenerna blommar än i dag.

Föreningen Flatön

Aktivitetsgruppen:

Vi säger STORT TACK till Inger Persson, Lotta Börjesson och Ingrid Fälldt!

För allt arbete ni lagt ner för att fixa trevligheter för föreningens medlemmar.

Vill också passa på att hälsa deras efterträdare varmt välkomna:

Susanne Gustavsson, Marianne Torberntsson och Rosa Sådås-Borgström.

Övriga i gruppen är Solveig Johansson, Eva Pierrou Dahlborg, Ellika Sandrén och Pia Fredholm. På föreningen hemsida och på facebook kan ni hitta aktuella händelser.

Har du förslag på saker vi kan göra så hör gärna av dig till någon i gruppen. Du vet väl att du som medlem också kan starta en studiecirkel i ett ämne som du skulle vilja kunna mer av eller om du har kunskap att dela med dig av.

Aktivitetsgruppen

Läs mer på www.flaton.se

Påskpromenad på
Påskafton. Start mellan
kl. 10-12

Nationaldagsfirande
Tisdag 6 juni kl. 15
Hembygdsscenen

Plantbyttardag
Lördag 11 maj kl. 11
på Hembygdsscenen

Skolan – 100 år 2024!
Det ska vi fira!

Trädgårdsresa
Onsdag 26 juni till
Norge

Midsommarfirande
Fredag 21 juni
Planeringsmöte 8 juni kl.
10

Loppis & Auktion
Tisdag 16 juli.
Planeringsmöte onsdag 3
juli kl. 18.

Taubeloppet
Lördag 24 augusti

Flatö Kyrkas Vänner

Välkommen till sommarens konserter i Flatö Kyrka

David Carbe med Negar Zarassi	Söndag 30 juni	18:00
Öbarna	Söndag 7 juli	18:00
ZEMMA ENSAM HEMMA -en aktivitet för barn i samband med loppmarknad	Tisdag 16 juli	-----
Christopher Wolter och Åsa Fång	Lördag 20 juli	19:00
Johan Frenberg hyllar Peter LeMarc	Torsdag 25 juli	19:00
Lotta och Gåke	Måndag 5 aug	18:00

Biljetter hittar du på nortic.se. Mer information på vår hemsida flaton.se välj Flatö Kyrkas Vänner/Musik i Flatö Kyrka

Medlemskap i Flatö Kyrkas Vänner 2024

50:-/pers och år eller 100:-/familj och år

Bankgiro: 396-7551, Swish: 123 467 3760

Färjor och vägar

Trafikgruppen håller som bäst på med utvärderingen av de indragna färjeturerna. Det var något som kommunen också krävde och Trafikgruppen har bl. a. intervjuat många företagare och genomfartspendlare som påverkas när färjorna inte är synkade. Längre väntetider drabbar också hemtjänst, färdtjänst, servicebuss, skolskjuts och varutransporter. Utvärderingen kommer att presenteras i nästa Ö-blad samt för de instanser som vi har fått kontakt med tack vare vårt medlemskap i Bohusläns Skärgårdsråd och därigenom också Skärgårdarnas Riksförbund.

Trafikgruppen Flatön

Ingen behöver frysa mer i
Stora Salen, Skolan
Vi har installerat en värmepump från:

Levererad och installerad av
vår lokala leverantör:

KLIMATSERVICE
BOHUSLÄN **AB**

VI SERVAR OCH INSTALLERAR VÄRMEPUMPAR

 0707-32 60 10

Solveig fixar maten

Sedan Solveig bosatte sig här på ön finns numer både lunch och fika i Flatö skola. God husmanskost med efterrätt och finfin fika lockar öarnas egna invånare och de som gräver för kommunalt vatten- och avlopp. För att inte tala om alla busslaster med turister.

– Jag är inte ensam i köket, invänder Solveig. Vi är ett gott gäng som samarbetar bra.

Men det är du som är ”kökschef”.

– Jo, medger Solveig Johansson och skrattar. Hon är ”kökschef”.

Egentligen var det en slump att Solveig började att arbeta med mat. Som 18-åring fick hon arbete på Gästis` s grillbar hemma i Munkedal. Ägarinnan var kallskänka och hade också smörgåsbord på restaurangen. –Jag tyckte att det verkade vara ett roligt och kreativt arbete att vara kallskänka, säger Solveig som fortsatte att arbeta i

restaurangvärlden.

Det blev några år på Carlia i Uddevalla och bland annat på en lunchrestaurang i Mölndal, innan en kollega lockade med henne till ett arbete som kallskänka på Sessan-Linjen, nuvarande Stena Line.

– Ett av de roligaste jobben var mitt sista arbete på en förskola med 100 barn. Jag gjorde all mat och bakade bröd till dem. Nybakt bröd hade de aldrig fått förut. Barnen tyckte att det luktade så gott. Och de fick pannkaka, trots att det inte ingick i ledningens plan för förskolornas mat, säger Solveig.

Hon blev kvar i arbetslivet tills hon fyllde 67 år.

Efter att ha pendlat från Mölndal i flera år, blev hon bofast och skrev sig på Flatön mitt under pandemin år 2020. Hon är sambo med Björn Svensson på toppen av Traneberget.

Hur fick du idén att börja med luncher?

– Jag tror det var Lena (Kjellman) som kläckte idén. Vi tänkte att många äldre som satt ensamma hemma skulle tycka om att komma och träffa andra. Eftersom jag jobbat i kök, frågade hon om jag kunde ta ansvaret. Och jag sa ja. Vi visste inte hur många som skulle komma, men det blev snabbt populärt med omkring 30 gäster. Bland annat kom alltid 8-10 av de som grävde för kommunalt VA.

Var hämtar du inspiration till maten som bjuds?

–Jag brukar fråga gästerna vilken mat de önskar. Senast ville de ha pannbiff och fiskpudding.

Du har ju också introducerat havre-ris istället för ris.

–Det är inte bra att äta ris från Kina, som ju innehåller arsenik. Istället tog vi havre-ris, som är närodlat på Västgöta-slätten. Man kan ju försöka vara lite miljömedveten. Hur reagerade gästerna på det nya riset?

– Jag förklarade varför vi bytt ris och de sa ok.

I höstas blev det också fika i aktivitetsutbudet.

Dukat till fikastund i Flatö Skola.

–Vi tycker själva om att fika, så varför inte andra?

Hon trodde att omkring tio personer skulle komma. Men det blev trettio gäster redan första gången. Och populariteten har hållit i sig.

Vilken är förklaringen tror du?

– Alla har behov av lite social samvaro. En tur till skolan för en fika, en timma eller två är precis lagom, säger Solveig.

Som ett nytt alternativ dök Bingo-fika upp i höstas, alltså Bingo med fika.

Solveig arbetar även med ätbart till föreningens Kulturkvällar tillsammans med övriga i aktivitetsgruppen. I somras blev det extra fika när busslaster med turister kom en till två gånger i veckan i Hembygdsföreningens regi.

– Bussresenärerna tyckte det var gott och hemtrevligt att få ta sin paus här. De vill komma i sommar igen.

Vad får dig att fortsätta jobba i ditt gamla yrke?

–Under höst och vinter finns det inte mycket att syssla med i trädgården, eller promenera och bada som sommartid. Då är det roligt att ha något att göra, säger Solveig Johansson.

Text och porträttbild: Pia Vingros

Nu är vi äntligen inne i vårens första månad, och tiden för kortbyxor eller kjol närmar sig med stormsteg. Fler och fler har bytt spikskor eller löpband för jogg över våra vackra öar. Snart kan vi också se fram emot att komplettera med "styrketräning" hemmavid, när våra trädgårdar skall göras säsongfina.

Anmälningarna till Taube-loppet den 24 augusti har strömmat in sedan anmälan öppnades före jul. Det är många som vill uppleva Bohusläns vackraste lopp, med musik, mat och folkfest. Tre olika distanser (5, 10 respektive 21 km), över stigar, strandängar och grusvägar, längst med skog, äng och hav, med medalj till alla deltagare.

Vi erbjuder också en 400 metersbana för de allra minsta i år, där alla får medalj och diplom. Underhållning vid start och målområdet. **Boende finns på Torget, för de som önskar (kontakta då oss på taube-loppet@flaton.se).**

Slutligen, och inte minst, glädje, folkfest och heja-rop längst med spåren behöver upplevas av alla!

I år finns 150 exklusiva platser tillgängliga för de respektive två längre distanserna (21.1 km respektive 10 km), samt 100 platser i 5 km-loppet. Först till kvarn gäller för platserna! Vid påskpromenaden kommer vi, som vanligt, sälja platser med rabatt vid skolan.

Hoppas vi ses!

Orusts Sparbank

BRIXLY

OPTICOS

SAIL RACING®

Din personliga och lokala elleverantör

Ellös · Tel. 0304-548 80

www.bestel.se

KÖHLBERGS

Försäljning & Servicepartner

Separett[®]
Waterless toilets

Cinderella[®]
FÖRBRÄNNINGSTOALETTER

www.kohlbergs.se

Tel 0733-261 690

**RÄTT FRÅN
HAVET
TILL BORDET**

*En Bohuslänsk
Deli*

Välkommen till vår
Fisk & Skaldjursbutik
nere i hamnen på Ellös

En Bohuslänsk Deli
Tel: 0304-50066

www.enbohuslanskdeli.se

**Orust
Bygg & Marin**

Din lokala byggare
orustbyggmarin.se
0706-402083

Orusts Sparbank
Banken som bryr sig

Lokalt konsthantverk på Malö!

Tel. 0304-51698 eller 0707-94 39 36
Välkomna! Else-Britt

HANDELSMAN FLINK
KONFERENS • RESTAURANG • HANDELSBOD

Föreningsinformation

Uthyrning av lokalen

Du vet väl att Du kan hyra våra lokaler i Flatö skola?

Komplett utrustning för dukning till 75 personer

Max tillåtet antal för lokalen är 100 personer

På vår hemsida finns bokningskalender och prisuppgifter.

Bokning av lokalerna görs till Pia, pia@flaton.se

eller 0705 839304

Medlemskap 2024

200:-/pers och år eller 400:-/familj och år

Företag 1000 kr och år

Bankgiro: 995-6574, Swish: 123 562 51 65

Kontakta föreningen: foreningen@flaton.se, www.flaton.se

**Medlemsutskick från våra tre föreningar kommer
med posten under april månad**

Ö-BLADET TRYCKS AV

TRYCKAKUTEN

www.tryckakuten.se | 0771- 66 66 00 | info@tryckakuten.se